

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlítő vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 37

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut. 22. sz. TELEFON-SZÁM: 151.

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

IRÁNYTÉRTEK:

4-hasábos postai sor egyszer 20 sz., minden következőnél 15 fillér.

Egyszeri postai sor 40 fillér.

Arad, 1910.

STAUER JÓZSEF.

Vasárnap, május 29.

Általános nyomdászsztrájk Aradon.

A vidéki nyomdászsegédek öt esztendővel ezelőtt szerződést kötöttek a nyomdatulajdonosokkal s ezt a szerződést mind a mai napig a két fél betartotta. A szerződés 1910. június 10-én jár le s úgy tervezte a két szerződő fél, hogy akkor új szerződést kötnek.

Ámde a betűsegédek önkényesen felrúgták ezt a megállapodást és már ma új szerződés aláírására akarták bírni a főnököket. Tették ezt azért, mert tudták, hogy a választás a nyomdatulajdonosokat kényszerhelyzetbe állította.

Ugy gondolták a segédek, hogy a választás okozta kényszerhelyzetben kicsikarhatják a nyomdatulajdonosoktól az új szerződést. Ha a tulajdonosok elfogadnák ezt az új szerződést, akkor rövid idő múlva tönkremennének. A segédek ugyanis sokkal nagyobb fizetést és kisebb munkaidőt akarnak.

Köztudomású dolog, hogy minden sztrájk a közönség bőrére megy. A folytonos és indokolatlan sztrájkok drágították meg az életet annyira, amely ma már szinte elviselhetetlen. Az iparossegédek a sztrájkok következtében ma már többet keresnek mint a hivatalnokok. De ezt a jólétet a közönség fizeti meg.

A munkások tisztességes megélhetését mindnyájan kívánjuk, ámde a követelések túlhajtását nem tűrhetjük a közönség érdekében. A drágaság növekedése ellen akcióba kell lépni mindnyájunknak: közönségnek és hírlapoknak egyaránt. A nyomdatulajdonosok a saját létük és a nagyközönség érdekében tagadták meg a horribilis követeléseket s éppen ezért kérjük a közönséget: legyen segítségünkre az erőszakoskodó betűszedők megfékezésére.

Az összes aradi nyomdatulajdonosok szolidárisak abban, hogy ezt a pusztító sereget visszaszorítsák és határtalanul nagy követeléseinek mérséklésére kényszerítsék.

Az aradi lapok megállapodtak, hogy amíg a sztrájk tart, közös szöveggel

jelennék meg. Minthogy még kevés a száma azoknak a betűszedőknek, akik nem azonosítják magukat tulkövetelő társaikkal, így természetesen egyelőre csak néhány oldalban jelenhetünk meg. Ezért kérjük a közönség elnézését, de egyben a támogatását is, mert csak egyesült erővel tudjuk megvédelmezni magunkat és a közönség érdekeit.

Az aradi betűszedő munkások a féktelen terrorizmusnak olyan eszközeivel akarták megghusítani az aradi lapok megjelenését, ami magukat öntudatosoknak nevező munkásokhoz nem illik, legfeljebb műveletlen kanászokhoz. Az aradi nyomdatulajdonosok Szegedről hozattak betűszedő munkásokat, hogy idejében a közönség kezébe juttassák a lapot.

Ma este, amikor a szegedi munkások megérkeztek, az aradi betűszedők tömegesen elállták a pályaudvart és megrohanták a kocsikat, amelyekről le akarták rángatni a szegedieket. Az állomási rendőri kiemelésre azonban segítségére sietett a szorongatott munkásoknak, akik így csak szóbeli inzultusnak voltak kitéve a sztrájkolók részéről.

A sztrájkolók az egész est folyamán fenyegető magatartást tanúsítottak és féltő volt, hogy a szegedi munkások élete veszélyben forog. A rendőrkapitányság az idegen munkások életbiztonságának és a zavargások elleni védelemre 30 gyalogos rendőrt küldött ki, akik a Salacz-utcával szemben az Andrássy-téren foglaltak állást. A sztrájkolók látva, hogy nem akadályozhatják meg az idegen munkások működését féktelen bosszújuktól vezéreltetve egy aradi nyomdatulajdonost akartak inzultálni. Az aradi nyomdászok nagy tömegben verődtek össze a Fehér Kereszt-szálloda előtt s egy nyomdatulajdonos ellen olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy kénytelen volt a szálloda menekülni, ahonnan csak a rendőrség oltalma alatt távozhatott. A Salacz-utca 6. számú házat, ahol az éjjel az aradi lapokat elkészítették, állandóan rendőrség őrizte, nehogy a sztrájkolók behatoljanak a házba és inzultálják a szegedi munkásokat.

Ilyen terrorizmus ellenében az aradi lapok kénytelenek egyenlő szöveggel és terjedelemben megjelenni, hogy a közönség mégis tudomást szerezzen a nevezetesebb eseményekről. Óriási nehézségekkel kell megküzdünk, nagy áldozatokat kell hoznunk. Mi ezeket az áldozatokat szí-

vesen meghozzuk mert a közönség érdeke lebeg a szemünk előtt.

Eleinte ilyen nehézségekkel küzdünk, hogy a terrorizáló lehetetlen követelésekkel előálló munkásokat legyőzzük. Fogynakosságunkért a közönség elnézését kérjük, s bízunk abban, hogy a közönség a mi pártunkon lesz, hiszen az ő érdekeit védelmezzük. Igerjük, hogy már a közel jövőben tökéletesebb eszközökkel, nagyobb apparátussal fogjuk kiszolgálni a közönséget s reméljük, hogy nemsokára teljes magas idényeinek megfelelő lapot kap kézhez.

Mikszáth Kálmán halála.

Ma délután egy órakor Budapesten meghalt a legnagyobb magyar író: Mikszáth Kálmán. Rövid pár napi betegség döntötte sírba Mikszáthot, akit pünkösd vasárnapján ünnepelt az egész ország negyven éves írói jubileuma alkalmából. A mármaros-szigeti munkapárt jelöltje volt a külsőben álló választásokon és elment kerületébe, hogy programbeszédét megtartsa. Az utóbbi években betegeskedő költő elgyengült szervezetét egy hűlés teljesen lerontotta. Bronchitist kapott és a leggondosabb ápolás sem tudta megakadályozni a gyorsan élő tüdőgyuladást.

Mikszáth Kálmán halála hírére felkerestük az Aradon idéző Herczeg Ferenczet, aki az elhunytéhoz évtizedes benső barátság szálai fűznek. Herczeg Ferencet nem találtuk otthon s így felesége fogadott. Herczeg Ferenczné mélyen megrendülve szorongatott kezében egy sürgönyt.

— Rettenetes dolog, szólt a bájos fiatal asszony és köny csillogott a szemében. Ebben a pillanatban kaptam a sürgönyt, amely a mi jó Kálmán barátunk halálát tudatja velünk. Szegény, szegény Kálmán.

— Az ura tudja-e már a dolgot? kérdeztünk.

Nem tud még semmit. Délben kiutazott Szemlakra, hét órakor jön vissza és azután együtt utazunk ki Pécskára. Azaz

eddig így volt, de azt hiszem, hogy most fel kell utaznia a temetésre.

Mikor látták utoljára Mikszáthot?

— A jubileumi ünnepségén az Urániában. Semmi baja se volt és vigan tréfálkozott. Oh ez az átkozott politika — sohajtozott fel Herczeg Ferenczné. Nem hiába féltette a mi drága Kálmán barátunkat a felesége. Sohase nézte jó szemmel a politikát. De hát most nem lehetet birni vele. Szegény, szegény jó Kálmánunk.

A hirlapíró ekkor bucsut vett és lefelé indult a lépcsőn. A szálló foyerjébe éppen akkor lépett be Herczeg Ferencz, aki tervét megváltoztatta és egy órával előbb érkezett meg Aradra. A portás tudatta vele, hogy távirat érkezett címére.

— Hol van a távirat? — érdeklődött az író.

— Felvittük ő na gyságának — volt a válasz.

Herczeg megindult a lépcsőn. Ekkor oda lépett a hirlapíró.

— Bocsánatot elnök ur, a sürgöny tartalmát óhajtja tudni? Mikszáth Kálmán . . .

Herczeg Ferencz elsápadt.

— Mi van vele? Mi van vele? sürgette.

— Meghalt!

Az író visszatért.

— Szentséges isten. Kálmán . . .

Pár pillanatig szótlánul állott, aztán — ezeket mondotta:

— Mikszáth Kálmán halála a legnagyobb szomorúsággal tölt el. Nemcsak a legnagyobb magyar író, hanem legjobb barátomat is siratom benne. E pillanatban nem tudom még áttekinteni a veszteségnek egész nagyságát, de az az érzésem, hogy Mikszáth Kálmánnal nemcsak egy nagy magyar író, hanem a magyar irodalomnak egy egész korszaka hanyatlott le. Ő képviselte a folytonosságot, az összekötő kapcsot a régi magyar és a legmodernebb magyar irodalom között.

Herczeg Ferencz a ma esti vonattal Budapestre utazott.

Apróságok Mikszáth Kálmánról.

*

Ehunyt sógorom, Mikszáth Kálmán azt szokta mondani, hogy „az író olyan, mint a havasi kúrt, csak messziről jó hallani.” Hát tudja Isten, azt elismorem, hogy az író sok tekintetben nem hasonlítható az átlag emberekhez, gondolkozása, világnézete más, mint a közönséges halandóké, de ha olyan környezettel bír, mely őt megérti és kellőleg méltányolja, hát egészen jó és kellemes közletről is halani.

Ezek közé tartozik az én igen tisztelt sógorom is, Mikszáth Kálmán; különöségeit, bölcs gondolkodását, sokszor gyermeketeg kedélyét, fel-fellobbanó hevességét, nagy szívét a családja egészen megértette.

Reggel, ha felkelt, dacára, hogy ő volt a leggyobb csevegők egyike, nem szeretett beszélgetni.

Az íróasztal az ő vára; van ezen könyv, hirlap, szivarláda, dohánytartó, egy-két pipa, tinatartó, három-négyféle késírat, esodálatos az,

hogy tud eligazodni benne! Ez okból senkinek sem szabad az asztalhoz nyúlni, ezt igazán nem tűrné, még az a szót is gyűlöli „port törölgetni”, így is néha megtörténik, hogy egy lap valamelyik kéziratából belekeveredik a könyvek vagy hirlapok közé, ilyenkor napokig igen izgatott, keresni nem enged, fél, hogy még több dolog összekeveredik, ő sem keresi, csak ül szomorúan, megeemmisülten, az Albert fia állítása szerint úgy érzi magát a ház mépe, mintha a szomszéd szobában valaki súlyos betegen feküdne, halkán beszélnek, míg egy alkalmas percben a nővérem beosen a dolgozószobába és egy-két pere mulva diadallal jön, kezében lengetve az elveszettnek hitt kéziratot.

Hogy mennyire fáj Mikszáthnak, ha valakit csak gondolatban is megsért, elmondok egy esetet:

A télen mult egy éve, náluk időztem, egy délelőtt a sógorom kint járt a városban és mikor hazajött, nagy örömmel beszélte, hogy az ismerősétől egy kis füzetet kapott. — Ugy örülök, hogy ki sem mondhatom — mondogatta — a történeti regényemhez csak ez az egy láncszem hiányzott, most már tökéletes a kép, egészen tisztán látom a dolgot — evvel bement a László szobájába.

Kevés idő mulva ebédelni kezdtünk, ebéd végén megint eszébe jutott a kis füzet, keresi, nem találja, végül is azt mondja:

Lászlónak mutattam, ott kell lenni a szó ajtajában, ha csak be nem keverte a könyvek közé.

László meg azt mondta:

— Édesapám, be nem keverhettem a könyveim közé, hiszen együtt jöttünk ebédelni.

Mi mindazonáltal, mint mondják, túlvé tettük a László szobáját, nem találtuk, az apó szobájában nem volt szabad keresni, de azért míg én vele az ebédlőben tárgyaltam, a háta mödött a nővérem többször besuaant a dolgozószobába, de mindig leverten, kezével elutasító mozdulatot tett, mely azt jelentette: nincs, nics, nem találok.

Igy tartott ez egy pár napig, több szó nem esett a dolgról, de láttuk, hogy az öreg duzzog, a fiatalnak meg igen fáj a dolog, azt sem tudtuk, melyiket sajnáljuk jobban.

Egy reggel azt mondja az apó:

— Ilonka, fiam! hívasson elő egy fiakkert, 11 órára a várba kell mennem.

Egy idő mulva jelenti a nővérem, hogy itt van a kocsi.

— Jó, jó, — feleli és feljelen felkészülve, vagyis fekete kabátjában, pipára gyujt és leül az ebédlőben dohányozni.

A nővérem újra jelenti:

— Kálmán, kérem, itt van a fiakkert a ház előtt es vár.

— Hadd várjon! — feleli és nyugodtan tovább szivja a pipáját, mi a nővéremmel össze-össze nézünk: mi lehet az, hogy nem mén? mikor úgy is sajnálja a haszontalan pénzkiadásokat kitalálni azonban nem tudtuk.

Ugy 12 óra felé hazajött László az irodából, ekkor feláll az apja és azt mondja:

— Kedves fiam! Bocsás meg, ártatlanul gyanusítottalak, a füzetkét úgy gondolem, ott nálad betettem a kabátom zsebébe, mert most ott találtam. Kérek, ne haragudj, öreg!

Az öreg persze nem haragudott, kezét fogtak, azután összeölelkeztek, mint két szerető nővér.

Most már nagyon boldogan elment apó a várba, de persze semmit sem végezhetett, későn ért oda, másnap újra kellett fáradni, de sem a sok kocsibért, sem az elveszett két délelőttöt nem sajnálta, mert a fiától egy félórával előbb kérhetett bocsánatot.

Pedig ő nála nagy szer egy haszontalanul el-pazarolt délelőtt, mert ekkor szeret a legjobban dolgozni, ebéd után már csak ritkán dolgozik többnyire ülve marad az ebédlő-asztalnál, elejébe teszik a kis üveg Selters-vizet és ekkor kedélyesen beszélget a családjával.

Ebben az időben jönnek a fiak nyelvmesterei,

egy nap jön a kedves ósz francia maestro, könnyű léptekkel át megy a szobán, egy-két szót szól az apóval, a tanítványát maga után inti és bementek a fiuk szobájába.

Máskor jön a komoly angol tiszteltes ur, az Albert tanárja, szó nélkül, nehéz, fáradt léptekkel át megy a szobán. A László tanárja mistr. Bidle majdnem szellem léptekkel jön be az ebédlőbe, észre se veszik, mikor egy ől magasságban megáll a: apó előtt három lépésre és igen komolyan azt mondja:

— Az-szolgája.

— Alázzolgája — feleli sógorom halkán és bizonyos zavarral, de már ekkor magasra emelkedik a tanár karja, majd féluton megáll, száraz csontujjával igen nagy megvetéssel a pipára mutat és azt mondja:

— Az nem szép . . . az nem jó lenni . . . mindig pipál . . . mindig nem dolgozni . . . az nem szép . . . nem . . . nem . . . az nem jó lenni . . . még a fiuk szobája ajtajában is folyton mondogatja: — nem szép . . . az nem jó lenni . . .

A sógor pedig se meg nem haragszik, se nem nevet, hanem nagy gyöngédséggel összeszedi a pipáját, dohányját, szemében egy megalázott gyermek tekintete látszik, igen halkán egy párszor azt mondja — no . . . no . . . no . . . avall beme-gy a dolgozószobájába, leül az íróasztala mellé és ír.

A délvidéki vampirok.

Deszpótné a férje ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

A rémregényekbe illő borzalmas délvidéki gyilkosságok ügyében, amelyek hónapokon keresztül a legnagyobb izgalomban és rettegésben tartották három vármegye közönségét, a vizsgálat még folyik. Fehér Antal, temesvári vizsgálóbíró tegnap Fűskuton tartózkodott, ahol több tanut hallgatott ki. Lényeges fordulat az ügyben mindaddig nem várható, míg Deszpót Györgyöt Ausztriából haza nem hozzák. Ujabb fázisa az ügynek Deszpót Györgyné kihallgatása és az, hogy a vizsgálóbíró a szerdán Temesvárra szállított három gyanusított közül Hanza Györgyöt és Gaján Tamást szabódiára helyezte, de Deheleán Juon ellen az előzetes letartóztatást fentartotta.

Fehér Antal központi vizsgálóbíró tegnap Popovics Miklós jegyző kíséretében kiszállt Fűskuton, hogy tanukat hallgasson ki. Elsősorban Deszpót Györgynét hallgatták ki, aki fentartotta férje ellen már előbb tett terhelő vallomását. Elmondotta mindazt, amit a gyilkosságól és annak körülményeiről tud.

— Deszpót Györggyel — ugymond — 1908. évben esküdtem meg, miután Ausztriából hazatért. Három hétig boldog meglegedésben éltünk egymással. Ezek voltak házasságunk mézeshetei. Ekkor panaszkodni kezdett, hogy a fűskuti nagyon alacsony napszámból nem tud megélni. Ettől fogva Lippán, Araden és környékén dolgozott s csak nagyon ritkán került haza. Egyszerre csak teljesen eltűnt. Nemsokára rá történtek a fojtogató gyilkosságok s hallottam, hogy az uramat is gyanusítják a gyilkossággal. Amikor egyszer reggel hazajött, azt mondtam neki:

— Halled-e, azt beszélik, hogy te is részt vettél ezekben a gyilkosságokban!

Férjem erre meglepődött és bizonyos fö-lényel mesolygott. Én azonban tovább faggattam, mire elmondta, hogy hat társával együtt tényleg részt vett a gyilkosságban. Egy juhász, akinek a nevét nem mondta, felkérte, hogy segítsen neki Jovia Nécat megélni,

mert az régi haragosa. A juhász sok pénzt ígért neki, mire beleegyezett. Utána nagy élénkséggel elmondta a gyilkosság részleteit, úgy, hogy szinte szemem előtt láttam az egész borzalmas tettet, — mondta az asszony. Hogy kik segédkeztek a gyilkosság elkövetésében, azt férje nem mondta. Végül Deszpót György egy nagy kést mutatva neki, így szólt hozzá: — Látod ezt a kést? Ha mersz valakinek szólni, hogy ma miről beszéltünk, akkor megöllek! Ha érdeklődnek utánam, mondd, hogy Németországban vagyok. Vigyázz, mert most már tudod, hogy tudok ölni!

Ezzel Deszpót elment és azóta nem látta férjét. A vizsgálóbíró kérdésére az asszony elmondta, hogy azért nem mert mindjárt vallomást tenni, mert félt férje bosszújától. A csendőrök azonban folyton vallatták és zaklatták, úgy, hogy emiatt sokszor munkába sem mehetett. Erre elhatározta, hogy vallani fog.

A vizsgálóbíró még kihallgatta Ranku Pétert is, akinél Deszpót felesége lakott. Rankuval ugyanis meg akarták cáfolni Deszpót ama vallomását, hogy ő a gyilkosságok elkövetője idején Ausztriában tartózkodott. Ez azonban nem sikerült, mert Ranku azt vallotta, hogy a gyilkosságok elkövetése idején nem látta Deszpót Györgyöt, hanem csak azután, mikor a csendőrök már elfogták. Ranku Péterné ugyanúgy vallott.

Kihallgatták még a meggyilkolt Jovin Néca nővérét, Jelicát is. Ez kijelentette, hogy felismerte azt a párnát, amelyet Deszpót a gyilkosság elkövetése után ellopott. Más lényesebb vallomás nem történt.

A csendőrség által bekísért Debeleánt, Hanzát és Gajánt szintén kihallgatta a vizsgálóbíró és miután a két utóbbi ellen súlyos gyanúk nem merültek fel, szabadlábra helyezte. Egyben figyelmeztette őket, hogy miután a vizsgálat ellenük még tovább folyamatban van, tartózkodási helyüket ne hagyják el. Debeleán Juon azonban továbbra is fogva marad, miután különösen Deszpótné vallomása nagyon terhelő rá nézve is. Valószínű ugyanis, hogy ő volt az a Juhász, aki embereket fogadott fel Jovin meggyilkolására.

Egyelőre a gyilkosok személyét még titokzatos homály fedi. Csupa feltevésekről, gyanúsításokról van szó, amelyek dacára annak, hogy birnak alappal, konkrét adatot nem szolgáltatnak. Világosságot az ügybe Deszpót György vallomása fog hozni, aki ellen a kiadási eljárás még folyamatban van. Ez hosszabb időt fog igénybe venni.

Hofrichtert halálra ítélték.

A czinkális főhadnagy sorsa meg van pecsételve. A hadbíróság ma csaknem egy heti tárgyalás után *kötélásta halálra ítélték*. Reggel fél 9 órakor kezdték a mai tárgyalást és még délelőtt befejezték a bizonyító eljárást. A tanu vallomási jegyzőkönyveket, valamint Kunz százados hadbíróvád- és büntetési indítványát már délelőtt felolvasták.

Este 9 órakor került ítélethozatalra a sor. A hadbíró büntetési-indítványa *kötél általi halálra kért. Hofrichter fejére*, mert Hofrichter egy orgyilkosság és tizenegy orgyilkossági kísérlet elkövetésben bűnös.

A szavazást a legfiatalabb tiszt kezdte meg s annak eredménye, hogy a hadbíróság Kunz százados vérdítményét *magáévá tette* s kimondotta Hofrichterre a halálos ítéletet. Az ítéletet ezután tanulmányozás végett átadják a legfőbb hadbírónak, Bécs katonai parancsnokának. Az ítélet mellé *kegzelmi kérvényt* is mellékeltek a hadbíróság tekintettel a nagyszámu enyhítő körülményekre. Hofrichterrel az ítéletet csak napok múlva közlik, amikor az már az összes fórumokat megjárta.

H I R E K.

— **A sürgős nyomtatványokat a sztrájk dacára is elfogadják az aradi nyomdatulajdonosok.**

— **Koch Róbert meghalt.** Tegnap délután meghalt itt Koch Róbert, a világhírű bakteriológus. Gyógyulást keresett szivbajára, a mely az utóbbi időben nagyon elfajult. Koch hatvanhat évet élt. Teoriája a tüdővész hutatása terén korszakalkotó.

— **A király bosszul utja.** Szarajevóból jelentik: Az a feljelentés érkezett a rendőrséghez, hogy anarhista merényletet terveznek a király ellen. A rendőrség a feljelentésre általános razzia tartott, s négy anarhistát elfogtak, akik közül ketőnek személyazonosságát is megállapították. A városban a hangulat teljesen nyugodt. A király holnap délután indul budapestről Szerajevóba.

Reformátusok a királynál. Ma d. e. 11. órakor járult a király elé a magyarországi reformátusok küldöttsége, hogy a királynak átadják a reformátusok diszfeliratát. A küldöttséget báró Bánffy Dezső vezette és részt vett benne a református egyház valamennyi kitünősége. A küldöttség élén Bánffy Dezső intézett beszédet a királyhoz és átadta a japán selyem katonra festett feliratot. A király a küldöttséget kegyesen fogadta és cercelét tartott a küldöttség tagjai között.

— Meddig tart még a körút? — kérdezte a király Tisza István gróftól, aki szintén a küldöttségben volt.

— Még egy napig felség, holnap Debrecenben és hajduköszörményben beszéllek.

Mangra tüntetőit elítélték. Bedő Árpád dr. kihágási bíró ma ítélték a Mangra Vazul nagyváradi püspöki helynök elleni tüntetők felett. A nyomozás az értelmi szerzőket, Nichin György, a Tribuna kiadóhivatali főnökének és Gilezán Livius dr. módosi ügyvéd személyében állapította meg a a kihágási bíró mindkettőt 50—50 korona pénzbüntetésre ítélté.

— **Nyugdíj a lakáspénz után.** Lapzártakor kaptuk a következő nagyfontosságú táviratot: Hieronymi kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az államvasuti alkalmazottaknak lakáspénzük után is bizonyos nyugdíjigény biztosítsák, illetve hogy az alkalmazottak nyugdíja ezen a címen felemeltessék.

Doktoravatás. Popper Sándor dr. ügyvédjelöltet ma kolozsvárott a jogtudományok doktorává avatták.

Az ideál arcképe. Adamovits György kereskedősegéd szerelmes volt Lengyel Ida varróleányba és a fiatalok már annyira megértették egymást, hogy az esküvő napját is kitűzték. A leány azonban nem tudni mi okból elhidegült szerelmesétől és nem akart többé róla hallani. A fiatalember, aki még ekkor is szerette a leányt nem tudott a dolgok ilyen változásába belenyugodni és hogy legalább egy kis emléke legyen a leánytól, beugrott Lengyel Ida lakásának nyitva felejtett ablakán és kilopta onnan a leány fényképét. A leány feljelentette volt kedvesét az ügyészségnél amely betöréses lopás miatt emelt vádat Adamovits ellen. A bíróság azonban a vádlottat felmentette és csupán közcsendő elleni kihágás miatt ítélté el egy heti fogházra és az ítéletet a BN. 1. §-a alapján felfüggesztette.

— **Aranylakodalom.** W e i s z Adolf, az izr. kórház gondnoka és neje, aki Aradváros több jótéteményes intézményénél sok éven át lelkiismeretesen és teljes odaadással a szenvedő emberiség javára működik, június hó 4-én fél 5 órakor családi körben tartja aranylakodalmat.

Farkas Bernát és neje szül. Lux Babetta aranylakodalmat tartotta ma. Vágvölgyi Lajos dr. a templomban beszédet tartott. Este gyermekei, unokái és rokonai ünnepelték az aranylakodalmas párt.

v **Növendékhangverseny.** Szalay Aranka ének és zongora tanítónő növendékeivel az évzáró vizsgát június 19-én délután tartja meg a Fehér kereszt nagytermében, hol növendékei készülttségét mutatja be s melyre az érdeklődők figyelmét felhívja.

A budapesti repülőversenyek.

Blériot Budapesten — A repülőgépek érkezése. — Aviatikusok szállása. — A közönség.

Blériot, aki tudvalevően már nem repül nyilvánosan s újabb gépek szerkesztésére szenteli minden idejét, a júniusi versenyek ideje alatt Budapesten tölt néhány napot. A jury megkérte az ismert aviatikust, hogy lépjen be a versenyjurybe. Blériot azonban sajnálattal kénytelen volt erről lemondani, amennyiben ha azt elfogadná, 15 napig kellene Páristól távol lennie, s azt nagy elfoglaltsága nem engedi meg. Blériot értesítette budapesti ismerőseit, hogy tekintetel arra a nagy szimpátiára, amivel Budapesten találkozott repülése alkalmával, mint közönséges néző óhajt feleségével, három-négy napon át a versenyeken résztvenni. Az a tény, hogy Blériot nagy elfoglaltsága ellenére is meg akarja nézni néhány napon át a budapesti meetinget, eléggé dokumentálja, hogy legilletékesebb szakörökben is milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak a budapesti nemzetközi repülőversenyeknek.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
	1 szelvény	12 korona
elégendő teljes férfi ruhához	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
(kabát, nadrág és mal-lány) ára csak	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 —K.—ért felöltő szöveteit, turista-lodent, selyemkamarant gyári áronk küld a mindenütt ósmerit megbízható és szelid postógyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn|2.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetségi-ügylet dírepte a gyártáshelyén Siegel Imhof-cégnél rendel. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szöveteiből. SZABOTT, LEGJOLOSABB ÁRAK! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintához és figyelmes.

MÁV. fűtőház és Zimándi ut között elterülő HÁZHELYEK jutányos áron eladotnak. Tudahozódhatni az Aradmegyei takarékpénztárnál. Andrassy-tér 3. sz.

A minisztertanácsok.

Írta: Mikszáth Kálmán.

Mikszáth írja munkásságának egyik legértékesebb része parlamentárius karcokai voltak. Ezek közül az itt következő is. Bár teljesen magán viseli az aktualitás jellegét, mégis becses ma is. A nagy író halála alkalmából mutatjuk be olvasóinknak.

Elődeink, a diétai követek nagy augurok lehettek hozzánk képest, kiket a mindentudás glóriája rígygott be. Ha a szájukat kinyitottak, mindenki elcsendesedett, ha mondtak valamit odahaza abból, amit Pozsonyban fölszedtek, az úgy hangzott és úgy ment fülből fülbe, mint valami csodás kijelentés, mint a jövődök homályából kihalott világi ó szilánk. Mint valami ráció, mely a vak emberek is fénylik. Nevetség tárgya lett volna, aki ellentmond, de könnyen is lehett volna le orkolni:

— Magától a personalistól hallottam!

A personalistól, Szerecsny István uramtól! Messze van az innen! Ruká halandó beszélt azzal. Talán nem is existál.

Ma az újságok világában minden ember egyformán tud mindent, nincs különbség, nincs zűz, a hova a porték szembesül. Mi még Klobusiczky János vagy Rosenbergy Gyula sem tud többet, mint amennyit egy krajcár minden valamire való orr föszrepanthát s még a miniszterséget viselt excellenciás ur politika akurzusát is megkönyörgőleg akarmelyik jobb memóriájú patikárusság.

Terveim méltóság, nem így volt.

Csak egyetlen miniszter volt, aki még a lapokban, amit csak úgy ajarsen költött od, a feporter, aminek tartalmát a legelső sor nem tudja, se az olvasóval látani nem bírja.

Ma több órai minisztertanács volt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Bizonyos buvós kod ül e sorokon, mely a magyar fanáziákat meghiztatja. Minisztertanács volt Vajjon mit tárgyalhatunk? Pár órákon keresztül. A szimatoló emberek megfeszülnek, a kíváncsiság egerő lesz, mint a szomjúság a só után. A politikások kombinációt megindulnak, mint a csirkék a zérus szemet keresve. Azonfelül is sok ezer és ezer ember, akinek valami ügyes bajos dolga van lent a legnagyobb régiókban, vagy aki valamit vár a „Budapesti Közlöny“-ben, reménykedve gondol minisztertanácsra s nem adná egy vak löert, ha bekukucskálnátha egyszer a kulcslyukon.

Pedig nem sokat látna. Mert a minisztertanácsok a legegyszerűbb dolgok a világon, még a falusi tanács is ünnepélyesebben tanácskozik, mint a kormány.

A miniszterelnöki palota nagyteremtől balra a harmadik szobában szoktak lenni a minisztertanácsok egy nagy kerek mahagoni asztal körül. Angdios besüppadó bőrkarszékekben ülnek a miniszterek, mindenkinek kirakva maga elé az aktái. Még csak csöngettyű sincs az asztalon. Minek is? A kabinet homogén. A kabinet össze nem vesz. A csönget nem kell helyreallítani soha sem. Az asztalon csak egy szivardoboz van, néhány tárkanykórmós bronz pamutartó, gyufatartó, egy tálca vizes poharakkal, egy tintatartó (ott ahol Tarkovics ül). Szükséges végre a minisztertanácsokhoz néhány ceruza és az elmaradhatatlan Szmicsák, aki az ajtónál örködik kívül s ha sürgős esetben be kell jönni, olyan szellemléptekkel tud járni, hogy a legtökéletesebb falusi kísértet is megirigyelhetne. Nálánál csak a falon függő miniszterelnökök, a palota elmúlt gazdai csendesebbek, kik rideg méltósággal sorakoznak egymás mellett rendjeleikkel bíboros mentéikben, kardjukra támaszkodva. Miért a kardjukra? Hiszen mint miniszterelnökök azt mondták, hogy ők a többségre támaszkodnak. Ah ezek a régi, elmúlt miniszterelnökök! Mintha egy sirbolt volna ez a hely, ahol nincs semmi hangos, semmi élő, csak az emberi szerkezet, a fali óra, amint kísértetiesen lekettyegeti az időrészeket Poe hullójaként: Soha többé, mindörökké.

A minisztertanácsok nem mindig voltak a palotában. A Deák-párt idejében össze-vissza tartották őket, leginkább a miniszterek szállításán. Hol itti, hol ott, ahol Deák akarta, aki gyakran résztvett azokon, de nem szerzett Budára járni. A Gorove lakása volt a legked-

veltebb hely, mert Gorovenak jó szakácsa volt, jó bora és jó szivarja. Az első miniszteri tanácsokról nem is igen vezettek még jegyzőkönyveket. (Azok csak a Könyi fejébe vannak meg.) De fölösleges is lett volna. Mert vagy ott volt Deák és akkor ő mondta meg, mit kell tenni, vagy nem volt ott Deák és akkor úgy sem ért semmit, amit határoztak.

Tíz éve en is gyenge mulajások voltak a minisztertanácsok. A diktor-miniszterelnök csak akkor hívta össze kollégáit, ha nem akart a felelőségeket ő maga vinni valamért. Különben se voltak azok kollégák. Csak a Tisza írnokjai. Az egész ívat írnok kar egy gyűjtőnév alá volt fogható: Tisza és írnokjai. Az semmit sem teit, hogy a külvilág előtt egyik-másik írnok miniszternek, titkárnak vagy főigazgatónak nevezték. Az egész hatalom az ő sorány kezeiben volt. És milyen ironiája a soznak, hogy e ha almas államférfiu mégis azt a látszólagos okot választotta bukásának, hogy a minisztertanácsi leszárták. Van benne egy kis kómikum, mint a roppans erejű lord Mowbley esetében, ki negyven halalos sebben nem pusztul el s végre művésipéstől halt meg.

Szapáry Gyula némi bürokratizmust hozott be a minisztertanácsokba. Szóval, amint Szmicsák dregedett, azon mértékben fejlődött a minisztertanácsi intézmény is. Bizonyos előre kitűzött napokon minisztertanács tartott. Szeretett a kitűzött napokat a főispánokat például csak esztendőnként napokon fogadta. (Ettől a jour fix-től megbukrosodva köszöntek le az olygácha főispánok.) A minisztertanácsokon valószínűleg csaták folytak. Három nagy kezényt örökölt Tiszától: Baross Gábor, a zordon „tót szerecsent”, Szilágyi Dezsőt, a mánuthot, aki ha húzta a feketét, jót rántott rajta, de ha félrelépett (p-dig folytonosan félre lépkedett), összetört rajta valamit. A harmadik volt Wekerle, a veszedelmes mosolyú és népszerűségű Wekerle. E két utóbbi erősen összebarátkozott, úgy voltak mint Philemon és Baucis. Szilágyi gyakran volt más nézetben, mint a kabinet feje, s ezt nyíltan is megmondta, maga mellé képzelve dédelgetett Wekerléjét is.

En és a „püspök” nem vagyunk veled egy nézetben.

Bajszatlan volta miatt nevezte Wekerlét püspöknek. Ugy bánt vele, mint egy new-foundlandi egy uszkárral. Dacára az izgatott jeleneteknek és viláknak, a gránd seigneur Szapáry nonosította meg azt a szokást, hogy a miniszterek ott maradtak vacsorán is, — bár inkább szerette minisztertársainál benső titkaiba beavatni bizalmas tanácsadóit, bár Huszár Károlyt és a szerencsétlen végű Bokros Eleket. E vacsorák pompások voltak, de a resort-miniszterek véleménye szerint fészesekek, mert a kegyelmős asszony praesideált az asztalnál, s nem lehetett se szabadon disputálni, se jóízű anekdotákat elmesélni.

A vacsorák különben nem slithatták meg a végzetet, mert Szapáryt épen a miniszter-társai vitték a bukásba, amennyiben az egyházpolitikai reformokra nézve Szilágyi és Wekerle vélemény-összeütkezésbe kerültek vele s a szabadelvűpárt őket követte.

Wekerle tanult a példákon, de csak egyben, hogy a minisztertanács utáni vacsorákon kizárólag csak férfiak vettek részt. Ez megint újítás volt. Az asszony nélküliség. E vacsorák igazi fiatalos, vidám dinom-dánomok voltak, kivált eleinte, míg az ég tulságosan el nem borult Bécs felől. A kabinet lázasan dolgozott, udva, hogy találós betegségekben szenved. Megakarták csinálni mindenáron az egyházpolitika reformot, amit ők (bizonyos naiv öntetszelgési sel) „nagy alkotásnak” neveztek.

— Ne siessetek, — figyelmeztette Wekerlét e sorok írója — ne siessetek, mert baj lesz.

— Milyen baj?

— Mert olyanok vagyok, mint a hektikus asszony, aki viselős.

— És?

— És addig meg nem salhat, míg nem szül. A benne levő csecsemő élteti. A szülés után azonban biztos z hatal.

Ugy is lett. Közegen már a király nem ültette Wekerlét maga mellé a kocsiba. (Ilyen különös barabólakozan beszél a király.) Egy ebéd alkalmával a cerclen elfelejtette megszólítani, de a csecsemő benne volt, nem ártotta neki.

ból állott: — ezt tedd, így tedd, megvonta annak hatáskörét szigorú vonalakkal. — A minisztertanácsot szerdára rendelte. Folyógyek talán nincsenek minden héten, de szerda minden héten van, tehát minisztertanács is minden héten tartatik. Ez látszólag jelentéktelen rendelkezés, de a kíváncsiságot, mint sz odvas fogat, kibuzta vele. Hírezt nem azért van minisztertanács gondolatok, mert végzi a való van, hanem csak azért, mert szerda van — s így az emberel figyelme elvonatott az ügyekről. Az pedig jó.

Bánffy okult azon is, hogy a minisztertanácsok már két alkalommal szavazták le a saját fejüket, behozta tehát szabályul, hogy a minisztertanácsban csak olyan indítványokat lehet tárgyalni, melyek előzetesen írásban voltak a miniszterelnöknek bejelentve. Am alapjában igen óvatos és bölcs dolog, mely a megfélemlésnek újat járja, de az akkori kabine, temperamentumát tekintve, — csak éppen annyit volt, mintha szelid bárányokra tette valaki szájkosarat.

A Bánffy minisztertanácsai nyájás barát-ságos megbeszélések voltak tehát, ahol ritkán fordultak elő nézeteltérések.

Erdélyi Sándor akadékoskodott néha, de ez soha se ment verbé. És azonfelül megint volt egy nagy újítás. Az asszony nélküliség után — igazi asszony-kultusz. A miniszterelnök kora (Ne feledjétek a fehér ellindereket a Bánffy-forból és a miniszterelnök.) Mikor az excellenciás ur k elégezték már a folyó ügyeket és összeszedték az asztalról a paksamétáikat, egyszerre szétnyiták a szőnyeges ajtókat és megjelent a lakáj:

— A vacsora találya van!

A miniszterek felkeltek és kivonultak az ebédlőbe, ahol mindenki ott találta a kedves feleségét a vidáman pattogó kandalló körül vidám trics-tracsba merülve. Így lett a minisztertanácsból kedélyes soirée és kicsi hja, hogy nem bának végződött. Hanem hát minden elműlik a világon. Szell Kálmán nem birt kitálatni semmi újat s n m akar megtartani semmi egészen régit. Derogált volna neki.

Alatta megint kezdtek elválni a minisztertanácsok, családias jellegüket veszítve. A miniszterek maguk is részben elsavanyodott emberek voltak, akik ide is, oda is kezdtek átsandítani. És csak egy maradt végesvégig egyformának, a jó Tarkovich államtitkár, a minisztertanácsi jegyzőkönyvek tollvivője, aki nem is él már az emberiség számára csak a protokullumban évek hosszú soráig ki nem mozdul hivatalaszobájából, csak a szerdai délutánokon, lassan-lassan a beszélgetést is elfelejtette és csak fejrázással vagy fej ölintással felelget a hozzá intézett kérdésekre, nagy ritkán ejtven ki egy hangos „übüm” vagy „hja” szót s ha azt kérdezik miért olyan szótlan, miért vonul el az emberek-től, a nagy faggatásokra végre megszólal:

Nem lehet, nem szabad emberek közé járnom, mert hátha akaratlanul valami minisztertanácsi titok találna kiesuszni a szájamon.

Jár-kegel egyedül Buda utcáin társtanul, idegentől, mint az üstökös, mereven becsukott ajkakkal, földre szegzett fejjel, nehogy a szeméből kifolyassanak valamit és gyűjti hallgatag koponyájába szerdáról-szerdára a legsajátságosabb államtitkokat. Ha egy-egy újságíró látja, irigykedve néz utána:

— Istenem, mennyi entrefilet-tárgy lehet ebben a fejben.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér volték és Weisznál.

— Dr. Wiener Gyula fogorvos tisztelettel tudatja klienseivel, hogy helybeli és intérbán telefont vezetett be 768. számúán.

— Nádor J. kőműves cég Arad (Minorita-palota.) Megérkeztek a legjobb hajszűrőzások, úgymint Hajfodóritó Marcell és ondelirozók. Ajánljuk a sportolók részére kerekas korcsolyát. Sportegyletek előnyben részesülnek. 1881

— Tulzsvolt raktár miatt az összes női bőrtáskák, selyem ridikülök, kofferek, pézsa, szivartárcák és más bőrűk, valamint tenisz verők, footballok, kerekas korcsolyák, melyen le szállított árban lesznek oladva Hegedűs Gyula üzletében, Aradon, Andrassy tér 15. Telefon száma 506. A 1881. évi 1761

Vidám esetek.

(A szépszavú székely.) Háromszékmegyében az egyik kerületben tíz ló, tíz lovas diadalkapn és szónoklat fogadta a kormánypartú jelöltet. A beszédet egy jéképű székely fölemlyes mondtá olyan formában, értelmesen, hogy a jelölt odavolt a csodálkozástól. A főszolgabíró odament a szónokhoz és magyarádta a leasót:

— No, János gazda, kelmed ugyancsak kivágta a székely beestületet.

— Hát még ha a multkor hallott volna a főbíró ur! Akkor szebb volt, még eikornya-sabb volt.

— Aztán hol mondta?

— A függetlenségi jelölt jött, ezt köszönöttem.

— A főszolgabíró meglepődött.

— Ezzel a bardériummal?

— Igen, csak éppen, hogy most egy lóval kevesebb van, mert a Kovács Eleké megsántult.

— És a diadalkapn?

— Az is itt volt. De nem evvel az oldalával, hanem a tulsóval, hogy éljen a függetlenségi képviselőjelölt.

A tulsó oldal óvatosan be volt ragasztva fehér vászonnal.

(A női méltóság.) Egy bodros fejű, gödrös orcájú szőke kis lány, **Holló Marton** budapesti kollégánk leánya ennek a kis esetnek a hősnője. Klárka a második elemibe jár, nagyon eleven, pajkos gyerek. A tanítónője egyszer rászólt:

— Ne fecsegy olyan sokat, Kofa-Klári.

A kisleány erre hirtelen elkomorlyodott, fölvetette a fejét és igen határozottan jelentette ki:

— Kérem, tanító néni, ne sértogessen a női méltóságomban.

(Lipótvárosi vicc.) A néppárt követte el az első viccet azzal, hogy Budapest öt kerületében jeleltet állított. A Lipótváros erre a viccre a magamódja szerint duplázott rá. Előre kell bocsájtani azt a bizonyára sokak előtt ismertényt, hogy az izraelita istentisztelethez legalább is tíz felnőtt férfinak megjelölése szükséges. A képviselőjelölés ugyancsak eanyi választó ajánlásához van kötve. És most elindítható a vicc.

— No, össze tud hozni tíz embert Szamrecsányi Lipótvárosban?

— Sehogyse megy a dolog, mondja a másik. Az egész Lipótvárosban nem tudott tíz híthű férfit találni.

— Keresztény?

— Dehogy. Zsidót. Valamennyi kikeresztelkedett.

(Több mint bizonyos.) Közvetlenül a választások előtt tömegesen szektak visszalépni a jelöltek. Ez már hagyomány. De mégis meglepetés volt, hogy Munkácson a jókedvű, ötletes **Fried Lajos** visszalépett. Mikor a Royal-klubban megkérdezték tőle, miért tette ezt, Fried így érvelt:

— Négy héttel ezelőtt azt mondtam, hogy valószínűleg pótválasztásba kerülök, három hét előtt azt, hogy valószínűleg már az első választáson bejövök, két héttel ezelőtt azt, hogy megválasztásom bizonyos, egy héttel ezelőtt, hogy több mint bizonyos. No és most már nem tudom magamra leltetni. És tudjátok, mikor már olyan nagyon bizonyos a győzelem, akkor kell visszalépni.

EGYESÜLET.

O Az Aradi Kaszáló Egylet i. évi június 16-án d. e. 11 órakor együleti helyiségében tartja meg rendes évi közgyűlését melyre a t. tagokat azon kijelentéssel hívja meg az igazgatóság hogy tekintet nélkül a tagok számára, minden esetben megtartatik a közgyűlés. Tárgysorozat: 1. Az évi jelentés. 2. A mult évi számadás. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. A jövő évi költségeloirányzat.

— Iskolaszéki ülés. Arad sz. kir. város Községi iskolaszéke i. év május hó 30-án, hétfőn délután 5 órakor a városház emeleti kistermében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak, valamint az összes községi iskolai igazgató tanító urak és urhölgyek ezennel meghivatnak. A tanácskozás tárgyai: Javaslat az összes községi elemi- és pögári iskolák osztályaiban a folyó 1909—10-iki iskolai év végével megtartandó évi zárvizsgák idejének kitűzése s azok megejtésére a vizsgabiztosok kiküldése iránt. Aradon, 1910. évi május hó 28-án. **Vargassy Lajos** iskolaszéki elnök.

HIREK.

— A főnök sikkasztott a hivatalt fölözlatják. Az európai államok között fönnálló nemzetközi vasuti egyezmények értelmében a kontinens és a Balkán minden államában van egy hivatal, amelynek az a föladata, hogy a vasutakkal való forgalmat elszámolja. A hivatalok föntartása természetesen pénzbe kerül és a szerb kormány, amely tudvaleőleg nem tulságosan duslakodik az anyagi javakban, már régebben szabadulni szeretett volna ettől a költség s intézménytől. Am a szerb nép nemzeti büszkesége, amelynek amugy sincs valami bő alkalma a kielégülésre, határozottan tiltakozott az ellen, hogy állami önállóságának egy oly fontos bizonyítékától, mint a büszke című nemzetközi vasuti leszámoló hivatal, lemondjon. Ezt a belgrádi ekspozitu aját a nemzetközi vasuti viszonylatoknak be fogják szüntetni. Az ok fölöttébb különös és szokatlan. Az illető hivatal vezetője ugyanis, egy kitűnő német ember, a felgyülemlett nemzetközi pénzekből, még a leszámolás előtt, körülbelül hatvanezer frankot elsikkasztott. Ez a sajnálatos körülmény most már arra a végleges elhatározásra bírta a szerbiai illetékes köröket, hogy a leszámoló hivatalt a legrövidebb idő alatt fölözlassák. Az ülések, amelyeken a belgrádi hivatal igazgató-bizottsága és a részes vasutak kiküldöttjei ezt a határozatot meghozták, június hó 8-án és 9-én lesz a dalmáciai Raguzában. A megszűnt belgrádi hivatalt a **szegedi központi vasuti leszámoló hivatalba olvasztják be**, amely ekkép kiövíül, illetőleg öt új hivatalokkal szaporodik meg.

— Halálos pofon. Temesvárról jelentik: Az egyik lacikonyha előtt a vásártéren holtan feküdt annak tulajdonosa **Opreán Illés**. A holttesten külérőszak nyoma nem volt található. A rendőrség intézkedett, hogy a tetemet a gyarvárosi temető halottas kamrájába szállítsák, majd a nyomozáshoz fogott. Kihallgatták mindenekelőtt az elhunyt lacikonyhás feleségét, aki elmondotta, hogy este kilenc órakor férjével sátrukban nyugalomra tértek. Talaly a temesvári vásáron ismeretlen tettes levágta a lovaik sörényét és ellopta; alig tértek tegnap nyugalomra, éjjel tizenegy órakor férje neszt ballott a sátor előtt s felkelt, kiment megnezni, nem bántják-e ismét a lovaikat. A sátor előtt egy ismeretlen román ember feküdt. Opreán az ismeretlent felkeltette és elkergette sátra közeléből, mire ez **ugy pofonította, hogy holtan rogyott össze**. A rendőrség értesítette az ügyről az ügyészséget és az eltűnt ismeretlen ember kinyomozása iránt intézkedett.

— Hallotta már, hogy azok a szobapadiók, amelyeket a valódi Eisenstädter fele Englasine padló fényezés al kennek be, három óra alatt megszáradnak és gyönyörű, évekig tartó fény-

ben ragyognak? Az Englasine padlófényezés minden nagyobb festék és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyáros: Eisenstädter Testvérek fénymazgyara Bees, IV/L. Ügyelj a védjegyre, amely egy páncélos lovagot ábrázol és minden dobozon látható. 6784

—x Korszakalkotó új szűrőműködésű, a kereskedők figyelmébe. A folyadék elárusításával foglalkozó kereskedők tudják a legjobban, milyen sok nehézségbe ütközött eddig a zavaros bor, pálinka, olaj stb. tisztítása. Egy debreceni kereskedő korszakalkotó új találmánya lép fel ezen a téren, amennyiben az általa készített szűrőkészülék, a Filtron, akármilyen nagy mennyiségű és akármilyen zavaros folyadékot néhány perc alatt kristálytisztává filtrál. A Filtron kapható a készítő és feltaláló **Jakab István** fűszerkereskedőnél (törv. bejegy.) Debrecenben. Egy darab ára 7 korona 50 fillér.

Francia természetes **VICHY** ásványvíz

„A forrás pontosan megjelölendő“

CELESTINS Szász, spaetvonal és cukorbetegségnél. Májbetegségnél.

VICHY GRANDE GRILLE Gyomor- és bélbetegségnél.

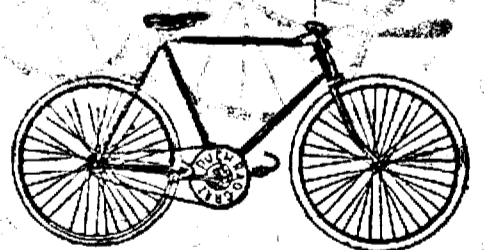
VICHY HOPITAL Utazatóktól óvakodjunk. A

szabadalmak

kieszközítése és értékesítése: **ARON és MOLNÁR** ügyvivői irodájában. Külön értékesítési osztály. Feltalálók utmutatója e lap olvasóinak díjtalan. Budapest, VIII. ker., József-körút 9. 2260

Arad legrégibb kerekpár var. gép raktára és javítóműhely.

Hammer Vilmos
műszerész Arad, Szabadság-tér 7.
Telefon szám 96. 2132

Nagy bevásárlás folytán rendkívül olcsón ajánlom eösmert elsőrendű gyártmányu eredeti „PUCH“ kerekpárokat **Reithoffer, Exelsior, Kontinental Pneumaticot**. — Egyedüli képviselő a „PFAFF“ varrógépekből, családi és ipari célokra. — Nagy szakszerű javító műhely.

PASZTORY es. és kir. udv. szállító virágkereskedése, Budapest, VIII. kerület Rákóczi-út 3.
Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

SCHULTES AGOST Szinya-Lipóci Salvator-forrás-üzemeltető, Budapest, Rudol. rakp. 1.

Fischer Nagyáruháza

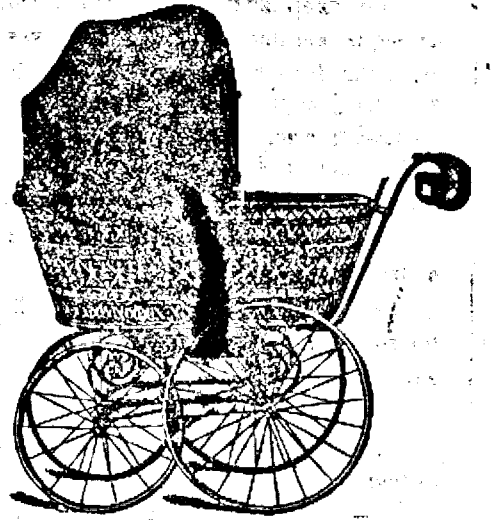
ARAD, Szabadság-tér 12.

Gyermekkoszik gyári raktára

5 forinttól 50 forintig.

Szép kivitelű tartós ülő és fekvő kocsik
frt. 12 — 13 — 14

Finom ülő és fekvő kocsi fehérén vagy
színesen lakkozva frt. 15.— 16.— 17.—

Üdönség!

Cégünk különlegesége.

Átalakítható ülő és fekvő kocsit legfinomabb kivitelben, frt. 30.—tól 50.—ig

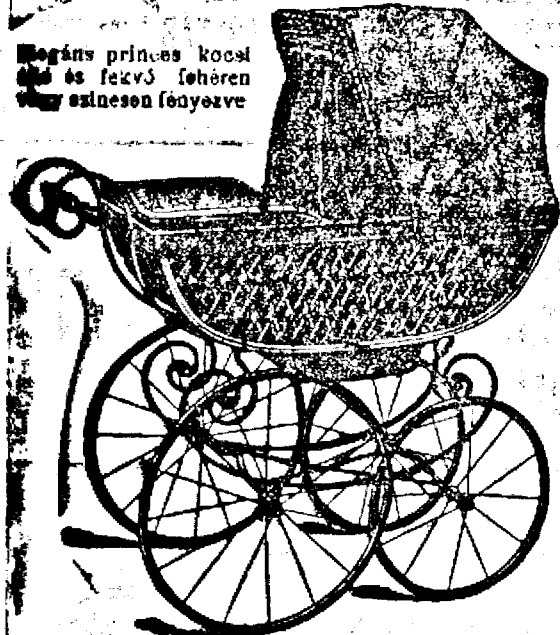

Ülő és fekvő kocsik karkötőből felgördíthetőek, lakkozott színesek és ábfedővel

Ár frt. 19 —
20. 22.—

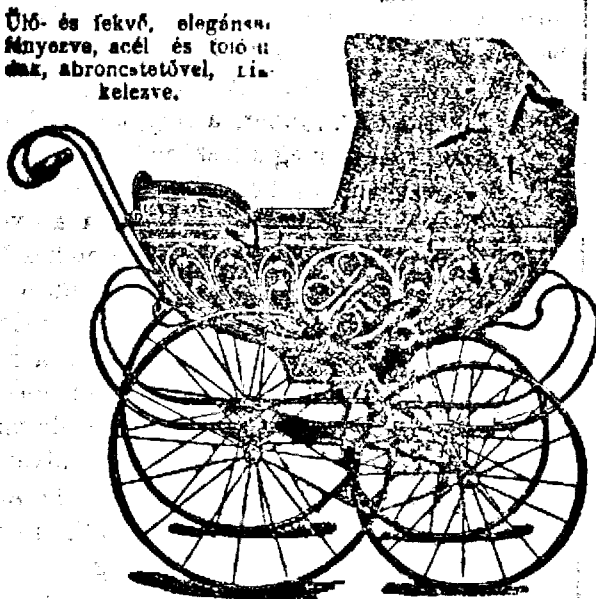

Angol carrage kocsik ülő vagy fekvő gyermek számára, előadás kivitelben, nikkelezett oldalkarzatokkal, felhuzott redőkkel frt. 23.— 25.— és 28.—

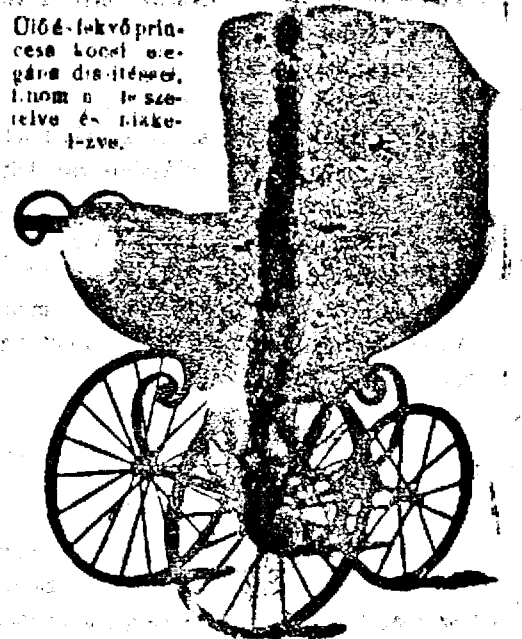
Princess kocsik ülő és fekvő fehérén vagy színesen lakkozva

Princess-kocsi. Ára frt. 18, 20 és 23.

Ülő- és fekvő, elegáns. Anyaga, acél és toleu, lak, abroncsotóval, nikkelezve.

Princess-kocsi eszke függőnyel frt. 24, 25 és 26

Ülő- és fekvő princess kocsik, elegáns díszítéssel, lakozva és ábfedővel

Angol kocsi frt. 25, 30 és 38

Erdő, fennelt kocsik frt. 7, 8 és 9.

Egyszerű kivitelű kocsik frt. 5, 6 és 7.

Erdő és fennelt kocsik, lakozott vagy színesen lakkozott kocsik

Kedves polgári kocsik, reklám frt. 8, 10 és 12.

Nagy alkalmi

vásár!

Több felszámolásban levő budapesti bank be-
rendezései u. m. író-
asztalok, pultok, pénz-
szekrények, bőrgarnitu-
rák, továbbá csillárok,
vas, és fémbutorok va-
lódi perzsa szőnyegek,
eredeti olajfestmények-
valódi ezüsttel berakott
kopenhágai és meiszeni
disztárgyak.

Minden elfogadható ár-
ban kiárussítatnak. 2214

Alkalmi árúház!

Budapest, Gizella-tér 3. I. emelet

Kiadó üzlet

lakással

Gyulai-utca sarkán

főtérhez közel

a majorság piaccal szemben, jelen-
leg szatóc- és bádigos üzlet, de
bármint más üzletnek alkalmas, más
foglalkozás miatt

Kiadó.

Bővebb felvilágosítás 2167

Niedermayer János

tulajdonosnál Elek, Aradm.

Eladó birtok

240 hold prima elsőrendű
minőségű fekete föld, mely-
ben minden megterem Nagy-
szalonta mellett eladó.

Egy 8 szobás kastély és
minden néven nevezendő
gazdasági épülettel. Az épü-
letek teljesen jókarban
vannak.

Atvehető teher 48.000 K.
Felvehető reá: 100.000 K.

Eladó ház

Egy adómentes föld-
szintes modern ház,
van benne 1. urilakás,
3 szoba előszoba és
minden hozzátartozóval
együtt, szép fágas udvar,
nagy gyümölcsös szőlős-
kert, jóvizű kut az udvar-
ban közel a főtérhez eladó
12.000 koronaért. Ro-
senberg Károly, Aszta-
los Sándor u 1. sz. 2257

Itt a tavasz

Megérkeztek

a legfinomabb minőségű angol,
francia és magyar gyártmányu
divatos

ruhaszövetek,

melyekből Vass János üzletve-
zetőm és künő szabászom fe-
lelőssége mellett egy félszázad
óta fennálló ruhakészítő termem-
ben a legújabb szabásu és divatu
szalonruhákat a legolcsóbb árak-
ban nagyválasztékban készítik.
— Vidéki meghívásra szabászo-
mat ruharendelés céljából kész-
séggel kiküldöm. — A t. kö-
zönség eddigi szives pártfogá-
sát tisztelettel kéri 626

Inokai Tóth Lajos.

Deutsch M. A. Arad

Központi kávéház
birtok, béházak vetele és eladása.
Eladó béházak

10%-ig kamatoznak, kétemeletes,
egyemeletes földszintes kisebb há-
zak kerttel, házfekék, magánházak
nagyobb részint 75 százalékos teher
van csak 25 százalékos készpénz szük-
séges. Szőlők 4 holdtól 30 holdig,
birtok 6 megyében eladó holdja
200 koronától felebb, a rajta lévő
teher 25 és 40 évi törlesztésre;
ugyszinté bérletek is vannak. Bő-
vebb felvilágosítással készséggel
szolgál

Deutsch M. A. Arad

Központi kávéház. 956
4845 holdas birtok, épügy erdő,
szántó, legelő, kaszáló, bányák, gyü-
mölcsös kertek, jövedelmező épüle-
tek, az ára 250,000 korona, teher
175,000 korona.

7253—1910. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhitre teszem, hogy egy előfordult
vesztettség eset következtében Aradváros

területén levő összes kutyáknak folyó évi
május hó 19-től számított 40 napig kötve
tartását vagy szájkosárral való ellátását
rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi
VII. tc. végrehajtása tárgyában a nagy-
méltóságú m. kir. földművelési miniszte-
rium által 40000 1888. sz. alatt kiadott
rendelet 188. § a szerinti ezen rendelet ér-
vényének tartama (azt elfogott kutyák
kiirtandók lévén: felhívom a közönséget,
hogy a rendelet intézkedéseit pontosan
betartsák, mert mindazon kutyák, amelyek
szájkosár nélkül szabadon járnak, a pecér
által elfogtatni fognak a a törvény szerint
kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után
azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal mint első-
foku állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1910. évi május hó 19-én.

Sariet, főkapitány.

Az ujaradi uradalmi tejgazdaság

látva a közönség bizalmát és érde-
klődését, tehen állományát szaporí-
totta, s így azon helyzetben van,
hogy újabb vevőket is kielégíthet
tiszta kezeléssel tejjel.

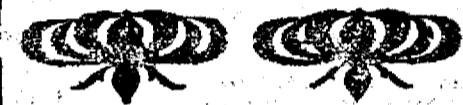
A teljes tej literje 22 fillér

télen, nyáron, házhoz szállítva. A
tisztelt vevők gyorsabb kiszolgálása
érdekében újabb kocsijarat is vezet-
tetik be — Megrendeléseket kérjük

Ujaradi uradalom

címre.

Telefon szám 68.

POLOSKA,

MOLY ÉS SVÁBBOGÁRT

lakásából teljesen kiirthatja a
STANDARD féregirtó vegyi anyag
egyszeri alkalmazásával. Egy pös-
tacsomag vidékre utánvetel

ÖT KORONA.

STANDARD féregirtó társaság

vegyészeti gyár

Budapest Kossuth Lajos-utca 14-16

Karlsbadi házikuráknak

legjobb sikerük van, ha egyidejűleg minden más sütemény helyébe csak a könnyen emészthető, tápláló és jóllaktató orvosi
tekintélyekből ajánlott

Karlsbadi viz-zwieback „Sprudel“ jeggyel

kerül. Karlsbadi Sprudelvizzel van készítve és így tartalmazza az összes hathatós alkotó-
részeket gyomor és bélbajok ellen, amiért is gyöngé emésztésben szenvedőknek

ideális kenyérpótlás.

Nagyon jóízű és nagyon sokáig eltartható, azért (különösen mint utasoknak való sütemény)
egészségeseknek delikatesz!

Román Uhl utóda Breunig M. József

Karlsbad

Semmering

Wien I.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. 30, 50 és 70 filléres csomagok minden gyógyszerárban kaphatók.
Raktarak következőknél: Dürr Guztáv, Záray Géza, Hoffmann Ottó, Fejér Gyula, Éles Ár-
min, Lázár Gyula, Wild Ferenc uraknál Aradon, továbbá Mayer József gyógyszerárban Nagylakon.

Ógyeljen jól ezen véd-
jegyre, mert léteznek ér-
téktelen utánzatok.

Az ARAD és VIDÉKE zóna-levelező-lapja

legalkalmasabban az apró hirdetések be-
adására

MINDENKI,

aki venni, eladni, állást keresni
lakást bérelni, vagy valami akart
használni az

Arad és Vidéke zónalevelező-lapjait

KAPCSOLÓ:

- M. Klein Márk, Atal Peter-utca,
- Reppich Zalmond, Andrásy-tér,
- Wolcz Lad, Andrásy-tér,
- Kerpel Izse, Andrásy-tér,
- Wolcz Félix, Weitzer János-utca,
- Wendl I., Hunyady-utca, és
- Pictor Sándor, Könyv- és papírké-
rekedőnél Szabadegyház-ter.
- Prellér István, Tökölly-tér,
- Wittenberger Izidor, Pécska-ut,
- Hoffmann J., Tökölly-tér,
- Sándor Anna, Weitzer János-utca,
- Pedup J., Weitzer János-utca,
- Wolcz Antónia, Andrásy-tér,
- Popper Károly Pécska-ut, az állomás-
nál részlet asztalnál.
- Likker Ferenc Miksa-utca sarkán.
- Meteros Állomás dohányzószobájában
- Ugyane helyeken kapható lapunk egyes
számoknál.

A zóna-levelező-lapok árai:

3 szolg.	40 fillér
15 "	80 "
20 "	80 "
25 "	1.00 "
30 "	1.20 "

Levelezőlapokban is
lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A
kiadóhivatal fenntartja magának a szö-
vegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel
szemben, melyek megjelenését kizárja a
hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett
ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre
továbbít; de a hirdető-e célra megfelelő
postadíjat küld.

Zalognázból

gyémánt és brillians fülbevalók
és gyűrűk, aranyláncok, minden-
féle ékszereket ezüstnemezeket
kiváltak és veszek. Farkas Strel-
cher Arad, Tökölly-tér 1. 220

10 perccel a vonat érkezése után
házhoz szállítjuk az
összes fővárosi napilapokat Havon-
ként vagy negyedévenkénti előfize-
tésre valamint számonként is. Ingusz
L és fia könyvkereskedése, Andrásy-
tér 16. szám.

Használt és új pénzszekrények
olcsón kaphatók Roth
József Arad, Eötvös-utca 3 sz. 2270

Akar nősülni? 5-200.000
korona va-
gyonnal fel vagyok ha alkalmazva
megfelelő férjet keresni. Csakis e'ö-
kelő urak, a kiknek komoly szándé-
kuk van a házassághoz, forduljanak
bizalommal Fodorhoz, Arad, Sza-
badság-ter 17. Válaszbélyeg.

Szőlőbirtok vétele és eladása a
hegyalján, előjegyzé-
seket elfogad Weber Károly bank-
bizományi irodája Világos. Telefon
szám 20. 2156

Különbejárato butorozott szép
utcai szoba Er-
zsébet királyné-körút 9. szám alatt
kiadó. Bővebbet Neumann M. ruha-
telepén. 2274

Eladó nagyon előnyös fizetési
feltételek mellett Aradmegyé-
ben egy jóforgalmu fűszer vegyes-
kereskedés korlátlan- italméréssel ház-
al. Cím a kiadóhivatalban. 2265

Faj. borokat kölcsön hordóban
36 koronáért szál-
litok utánvétellel Walter József szö-
lőbirtokos Császártöltés, Péstmegye.
2272

Ócska ablakok, ajtók, valamint
ványfák, pallók és egyéb serszá-
mok jutányos árral eladók. Bőveb-
bet Magyar-utca 13. sz. alatt, 2278

Elegánsan butorozott külön bejá-
ratu utcai szoba
kiadó. Perényi utca 8 szám 2284

Varró és tanulóleányok
azonnal felvétetnek Stern Cecília
Porray utca 2. szám alatt, varrodá-
jában. 2285

Fejsze, Miklós-utca és Le-
gatosor
sarkán egy újonnan épült ház nagy
telekkel 14 évi adómentes jutányos
árral eladó. Bővebbet Magyar-utca
13. szám. 2279

Csöplőszekény 6 os használt
de jó állapot
ban olcsón Kovács Soma és Társa
rad. 2291

24 éves szőke, csinos, fess alkati
árvány lány, 100.000
korona készpénzhozományával, je-
lenteg egy öreg néniéért lakás, férj-
hez óhajt menni. Csak oly férfiak
jelentkezzenek (c. elleg vagyotla-
nok is) akiknek győzős nősősége sa-
dályokba nem tüköz. Schle-
Berlin 18. 2296

A hölgyek tudják legjobban

milyen fontos a

szép, üde arc

ilyen hatalom és kincs az, ilyen előnyökben részesül egy
szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy
valaki csinos, fess, meggyerő külsejű és kedves legyen, ha
nem a legfinomabb, hogy az arcüre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak
az arcüre ápolására és a szépség emelésére.

FÖLDE-főle

MARGIT-CREME

az egyedül szer mely 5-6-szori használat utánán eltávolít ki-
ütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot hó-
fehérré teszi

A Földes-főle Margit-creme páratlan és csodás
arc-szépítő és a szárazságot megőrző hatását mi sem
bizonyítja lényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wien-
ben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits und
Schönheits pflege” nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

A Margit-creme, mikéart azt számos vegyvizsgálat
igazolja ment minden káros anyagtól és így az arcot bár-
mily ideig használják is, azt nemcsak nem sántja, hanem
késő öreg korig ifjú üdeségében tartja meg.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ára 1 korona.

Szliács acélfürdő,

FELSŐ-MAGYARORSZÁG.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. — Legtöbb
vasat tartalmazó ivóforrás be ső használatra. —
Időny május hó 15-től, szeptember hó 30-ig —

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc-
és idegbajok, benulás ellen, átszenvedett betegség és erős muna-
kasság után.

Mint fürdőorvos dr. Rohrer Atadár hiv. fürdőorvos. működik.
Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Buda-
pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragasok minden
nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve.

Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás valamint lakás
árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a
2007 Fürdőigbzgatóság, Szliács (Zólyomn.)

Jég

kapható háztartási célokra naponta
közvetlenül szállítva, Aradi Jégtelep
Petöfi-u. 7a. Telefon 190.

Cépirónói (V. G.) elsőrendű erő-
sítő, gyorsírásban gyakor-
lított, — előnyben részesül azonnali
felvételre kerestetik. Cím a kiadó-
hivatalban. 2294

10 karban levő zongora 100
kor. ért eladó. Hentz
2294

Játék elsőrendű peremező legolcsóbb
legelőkelőbb és leggyor-
sabb munkát végei. Eredeti Vemo-
ni peremező kőporfúvók Kovács
Soma és Társa cégnél Aradon. 2293

10 csinosan butorozott két ablakos
uj. utcai szoba kiadó. Kossuth-ut-
ca 12 szám. 2297

Kisjenő Aradmegye, Horváth
János éjjeli mulató heje
amely 7 éve fent áll hosszas beteg-
ség folytán hasznabérbe azonnali
kiadó. 2298

Könyvelőnek ajánkozik rozsab
gyakorlattal bíró
kisasszony, Címe a kiadóhivatalban.
2291

Kucsér kocsi

(Sandlauer) legjobb karban alig
használva

ELADÓ

Bővebbet Boros Béni-tér 15 sz.
a házmestornél. 2296

Kotrógépek

teglagyarak, kavics- és homokbányák,
valamint mindennemű földmozgosi-
tási munkákat részére, elsőrendű
gyárból, kedvező feltételek mellett
eladó, vagy béreadó Irásban kér-
dezősködni „D. 600” jelű alatt
Mosse Rudolfnál, Budapest V. 2217.

Küszöbről-

küszöbre jár, hol be, hol ki aki
lakást keres. Pedig csekély díj fi-
zetése mellett könnyen elkérülhetné
ezt a kellemetlenséget, ha a tisztelt
lakáskereső közönség legelőször
az „Arad és Vidéke”
apróhirdetési
rovatához fordul, hol bármilyen
lakás-igénye legyen, városunkban
letén, kielégítő lakást nyerhet az, ak-
az „Arad és Vidéke”
apróhirdetési
rovatát veszi igénybe, mert annak
nagy elterjedtsége folytán még az
nap, mikor a hirdetés megjelenik
okvetlen megtehető lakás kapt, mel-
céljainak teljesen megfelel. Egy la-
pos hirdetés ára 4-60 fillér. Le-
velezőlapok mindegyikét a kereske-
désben kaphatók.